

EKONOMİK GÖRÜNÜM

13. Kalkınma Planı'nda orta vadeli büyüme hedefi "en az %6,5" olarak belirlendi.

2016-2020 dönemini kapsayan 13. Kalkınma Planı'na göre Çin'in bu dönemde yıllık ortalama büyüme hızının "en az %6,5" olması hedefleniyor. Böylece, ekonomik büyüme hedefi reformların başladığı 1970'li yıllardan bu yana ilk kez %7 seviyesinin altında belirlenirken, 2016 yılında da Çin ekonomisinin %6,5 ile %7 arasında bir büyüme kaydetmesi öngörülüyor. Ülke ekonomisi 2015'i %6,9 ile son 25 yılın en düşük büyüme performansı ile tamamlamıştı.

Kalkınma Planı'na göre 2015'te %2,4 civarında gerçekleşen bütçe açığı/GSYH oranının 2016 yılında %3'e yükselmesi hedefleniyor. Maliye politikasında manevra alanı bulunduğu sıklıkla ifade edilen Çin'de, bütçe açığı artışının ekonomik aktivitedeki ivme kaybını sınırlandırabileceği ve yapısal reformlara hız kazandırabileceği yorumları yapılıyor. Öte yandan, Çin'in son kalkınma planında dış ticaret hedefi belirlememesi dikkat çekti.

Şubat'ta ihracat yıllık bazda yaklaşık son yedi yılın en sert düşüşünü kaydetti.

Çin'de son bir yıldır düşüş eğiliminde olan ihracat Şubat'ta yıllık bazda %25,4 oranında gerileyerek Mayıs 2009'dan bu yana kaydettiği en zayıf performansını sergiledi. Bu durum daha çok bu dönemde gerçekleşen yeni yıl tatilinde iktisadi faaliyetin azalmış olmasına bağlansa da ekonomideki ivme kaybının sürdüğü teyit edildi. İthalattaki düşüş de %13,8 düzeyinde gerçekleşerek iç talebin zayıf seyrettiği sinyali verdi. Öncü göstergeler de son aylarda hayal kırıklığı yaratıyor. Şubat ayı PMI verilerine göre ülkede imalat sanayindeki daralma art arda 12. ayına girdi.

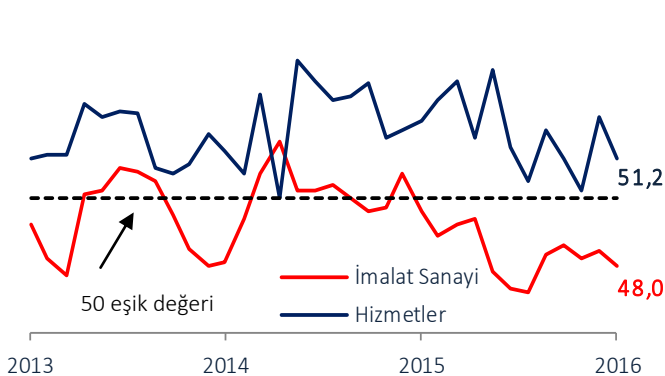
İmalat sanayiine destek...

Çin'de politika yapıcılar imalat sanayindeki güç kaybının önüne geçmek için yeni bir önlem programı açıkladı. Sektöre yönelik finansal hizmetlerde iyileştirmeye gidileceğini taahhüt eden program, bankaların sanayi girişimcilerine daha fazla kredi imkanı sunması ve borcunu geri ödeyebilecek durumda olan orta ve büyük ölçekli şirketlere kredilerini yeniden yapılandırabilme olanağının tanınması gibi maddeler içeriyor. Atılacak yeni adımlarla birlikte, üretimde atıl kapasitenin azaltılması, fazla stokların eritilmesi ve şirketlerin finansman yüklerinin düşürülmesi hedefleniyor.

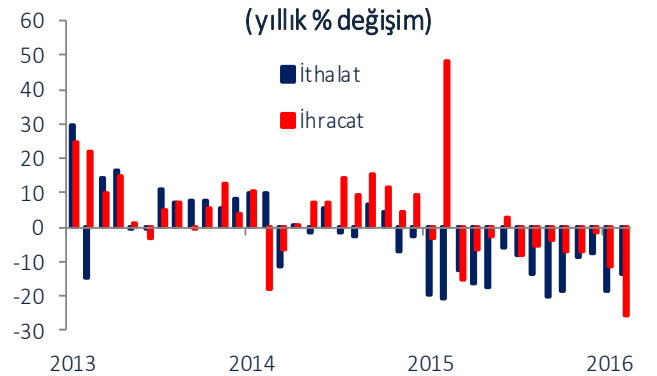
Çin Merkez Bankası zorunlu karşılıkları indirdi.

Çin Merkez Bankası (PBOC) 29 Şubat'ta zorunlu karşılık oranlarını 50 baz puan düşürerek son bir yılda beşinci kez indirmeye gitti. Böylece, büyük bankaların zorunlu karşılık oranları %17'ye geriledi. Zorunlu karşılıklarda son indirim Ekim 2015'te gerçekleştirilmişti. Merkez Bankası bu kararıyla son aylarda gerçekleşen sermaye çıkışlarının para arzı üzerindeki etkisini sınırlandırmayı ve büyümeyi desteklemeyi amaçlıyor. Söz konusu hamleyle bankacılık sistemine 106 milyar dolar enjekte edilmesi planlanıyor.

Çin'de İmalat Sanayi ve Hizmetler PMI

Çin'in Dış Ticaret Performansı (yıllık % değişim)

Kaynak: Reuters

EKONOMİK GÖRÜNÜM

“Yuandaki değer kaybı süreklilik arz etmeyecek.”

Merkez Bankası'nın referans yuan kurunu sıklıkla değiştirmesi ve sermaye çıkışlarının sürmesi yuanda hızlı bir değer kaybının gözlenebileceği konusunda küresel piyasalarda tedirginlik yaratıyor. Politika yapıcılar ise yuani devalüe ederek ihracatta daha avantajlı konuma gelmek gibi bir amaçlarının olmadığını her fırsatta yineliyorlar. G-20 zirvesinde konuşan Başbakan Li Keqiang yuandaki devalüasyonun sürekli olmayacağını ifade ederek kur savaşlarına yol açmak istemediklerini belirtti. Diğer taraftan, merkez bankası rezervlerindeki kaybın yuandaki değer kaybı beklentileriyle paralellik arz ettiği izleniyor. Nitekim, son dönemde politika yapıcıların sürekli olarak yuani devalüe edilmeyeceğini vurgulamasının rezervlerdeki düşüşü sınırlandırdığı gözleniyor.

Çin'in döviz rezervlerinde düşüş hızı azaldı.

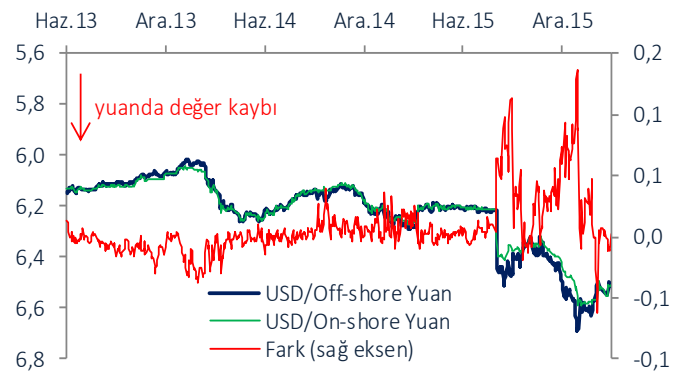
Çin'in sermaye çıkışlarının hızlanmasına bağlı olarak finansal istikrarı sağlamak amacıyla döviz rezervlerini kullanması son dönemde rezervlerde sert gerilemelere neden olmuştu. Son 20 ayın 17'sinde düşüş kaydeden ve 2014 ortasındaki 4 trilyon dolar düzeyinden Şubat 2016 itibarıyla 3,2 trilyon dolara inen rezervlerdeki görünümün kaygı verici bir durum ortaya koyduğu yönünde görüşler gündeme geliyor. Öte yandan, Şubat ayıyla birlikte bu gerilemenin bir miktar ivme kaybettiği izleniyor.

BIS, sermaye çıkışlarının büyük ölçüde “carry trade*” kaynaklı olduğunu belirtti.

BIS (Uluslararası Ödeme Bankası) Çin'den sermaye çıkışlarının önemli bir endişe kaynağı olmaması gerektiği yönündeki görüşleri destekleyecek açıklamalarda bulundu. BIS, sermaye çıkışının büyük ölçüde şirketlerin borç geri ödemelerinden ve “carry trade”den kaynaklandığını açıkladı. Firmaların ve hanehalkının yuan cinsi mevduatlarını azaltmasının yanı sıra Çin dışında faaliyet gösteren bankaların sınır ötesi yuan cinsi mevduatlarını geri çekmesinin bu gelişmede önemli etkisinin olması yatırımcı kaçışının endişe edilen ölçüde bir risk unsuru olmayabileceğine işaret ediyor.

Moody's Çin'in kredi notu görünümünü negatife indirdi.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's Çin'in kredi notu görünümünü durağandan negatife indirdi. Karara gerekçe olarak kamu borcundaki artış ve kompozisyonundaki bozulmanın yanı sıra sermaye çıkışlarına bağlı olarak rezervlerde kaydedilen hızlı düşüş ve politika yapıcıların reformları uygulamaya koyma kapasitesindeki belirsizlik gösterildi. Çin'in kredi notu Aa3 seviyesinde.

Çin'in Döviz Rezervleri
(aylık % değişim)**Yuanın Dolar Karşısındaki Seyri**

(*) Carry trade: Faiz oranlarının düşük olduğu bir para biriminden borçlanıp yüksek faiz getiren para birimine yatırım yaparak aradaki faiz farkı kadar getiri elde etmeyi amaçlayan yatırım yöntemi.

Kaynak: Reuters

EKONOMİK GÖRÜNÜM

Yatırımlardaki artış hız kaybetmeye devam ediyor.

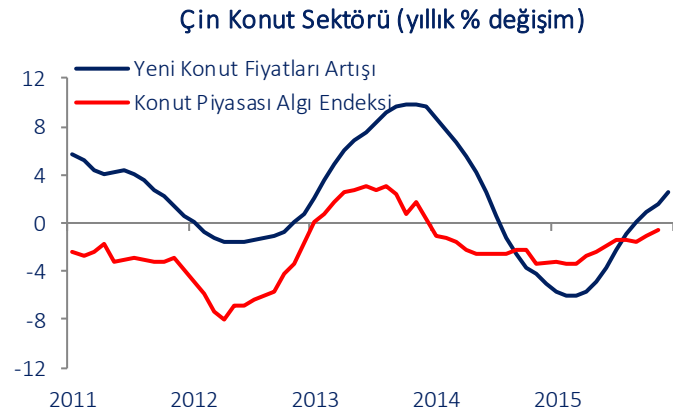
Çin’de milli gelirin yaklaşık yarısını oluşturan yatırım harcamalarındaki zayıf görünüm sürüyor. 2015’te sabit sermaye yatırımları %10’un altında artarak son 15 yılın en olumsuz performansını sergiledi. 2016 yılında da yatırım harcamalarındaki söz konusu ivme kaybının sürmesi büyük bir risk olarak değerlendiriliyor. Ocak 2016’da Çin’in Devlet Planlama Örgütü 8,3 milyar dolar değerinde 21 sabit sermaye yatırımı projesini onayladı. 2015 yılı genelinde ülkede toplam 280 sabit sermaye yatırımı devreye alınmıştı.

Konut sektöründe nispeten olumlu görünüm...

Çin’de konut sektöründeki gelişmeler geçtiğimiz birkaç yılın önemli gündem maddelerinden birini teşkil etmişti. Küresel ekonomi açısından da önem arz eden Çin konut sektöründe son aylarda baz etkisinin de desteğiyle toparlanma izleniyor. 2015 yılında ekonomik aktivitedeki ivme kaybına karşılık konut sektörü yatırımlarının sınırlı da olsa artış kaydetmesi olumlu bir gelişme olarak kayda geçti. 2016 yılının ilk ayında toplam kredilerdeki artışın tahminleri aşması da inşaat yatırımlarında bir ivmelenmenin söz konusu olabileceğine işaret ediyor. Banka kredilerinin %60’nın konut sektörüyle doğrudan veya dolaylı yoldan ilişkili olduğu düşünüldüğünde söz konusu toparlanmanın ekonomik aktivite için önemi daha net ortaya çıkıyor.

Kömür madenciliği ve çelik sektörlerindeki atıl kapasite işten çıkarmaları gündeme getiriyor.

Sınai üretimde oluşan atıl kapasite Çin ekonomisine ilişkin öne çıkan sorunların başında geliyor. Bu soruna karşı önlem arayışında olan Çin’de belirli sektörlerde işten çıkarmaların başlayabileceği ifade ediliyor. Dünya çelik üretiminin yarısından fazlasını gerçekleştiren Çin çelik sektörü, geçtiğimiz yıllarda hızlı kapasite artışına gitmişti. Dünya çelik üretimi 2004 ve 2014 yılları arasında %57 artarken, bu artışın %91’lik kısmı Çin tarafından karşılanmıştı. 2015’te Çin’de 800 milyon ton civarında ham çelik üretilirken, bunun 664 milyon tonu tüketildi. Çin’in yıllık üretim kapasitesi ise 1 milyar tonun üzerinde. Sektörde 500 bin çalışanın işten çıkarılması planlanıyor. Kömür sektöründe de bu yıl üretimin sınırlandırılacağı açıklamaları gündeme geliyor. Her ne kadar hükümet yetkilileri kömür ve çelik sektörleri için sağlanan yardımların artacağını vurgulasa da istihdamın düşme öngörüsü ekonomik aktiviteye ilişkin beklentileri olumsuz etkiliyor. Kömür madenciliği ile birlikte değerlendirildiğinde Çin’de iki sektördeki istihdamın önümüzdeki dönemde 2 milyona yakın gerilemesi öngörülüyor.

Kaynak: Reuters

DİĞER GÜNCEL GELİŞMELER

G-20 Maliye Bakanları ve Merkez Bankası Başkanları toplantısı Şangay'da yapıldı.

2016'da G-20 dönem başkanlığını üstlenen Çin'de Şubat ayında Maliye Bakanları ve Merkez Bankası Başkanları toplantısı gerçekleştirildi. Toplantıda yapısal reformların hayata geçirilmesinin, ülkeler arasında makroekonomik işbirliğinin artırılmasının ve küresel ekonomi ile finans yönetiminin iyileştirilmesinin önemine vurgu yapılırken, küresel ekonomik büyümeyi destekleyici yönde somut bir aksiyon planının oluşturulamaması ya da belirgin bir stratejik uzlaşmaya varılmaması hayal kırıklığı yaratan bir gelişme oldu. Toplantı sonrasında yapılan yazılı açıklamada dünya ekonomisine ilişkin aşağı yönlü risklerin ve kırılganlıkların arttığı belirtilirken, sermaye akımlarındaki yavaşlama, emtia fiyatlarındaki düşüş, artan jeopolitik riskler, İngiltere'nin AB'den çıkması konusu ve mülteci sorunu gibi konuların gündemde olduğuna vurgu yapıldı.

Çin'de dış politikada en fazla endişe uyandıran konulardan biri Çin-ABD ilişkileri...

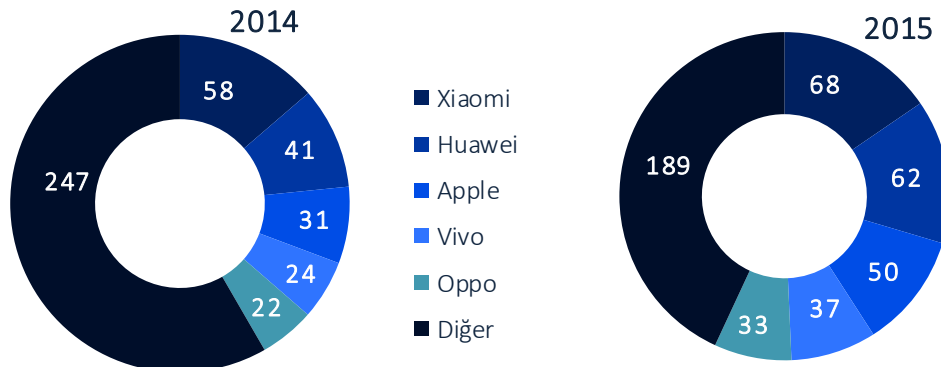
Dünyanın iki süper gücü konumunda olan Çin ve ABD'nin ekonomik ve siyasi ilişkileri güçlendikçe işbirliği yapma gereksinimleri de artıyor. Ancak, birçok alanda izlenen politikalarda temel farklılıklar bulunan iki ülke arasında sık sık yeni gerginlikler gündeme geliyor. Mart ayında ABD'nin Şangay merkezli bir telekomünikasyon şirketine İran'la ticarete daha önce koyulan yaptırımlara uymadığı gerekçesiyle kısıtlamalar getirmesi ikili ilişkileri geren bir gelişme oldu. Bunların yanı sıra Çin'de en popüler dış politika endişesi olan Güney Çin Denizi tartışmaları da ABD ile olan ilişkiler açısından önem taşıyor. Çin hükümeti yeni toprak talebi gibi bir durumun söz konusu olmayacağını açıklasa da ABD ve Çin karşılıklı olarak birbirlerini zengin petrol ve doğal gaz kaynaklarına sahip olduğuna inanılan Güney Çin Denizi'ni silahlandırmakla suçluyor. ABD geçtiğimiz yıllarda da Çin'in Güney Çin Denizi'nde yapay ada çalışmaları yaptığını iddia etmiş ve bu faaliyetlere son verilmesi uyarısında bulunmuştu.

Demiryolu sektörü 2015 yılında gözde sektörlerden biri oldu.

Demiryolu sektörü 2015 yılında Çin'de hem iç pazarda hem de dış pazarda yeni girişimlere imza atarak 125,6 milyar dolarlık bir büyüme kaydetti. Yeni projelerin %35'ini yüksek hızlı raylı sistemler oluştururken, 2015 sonu itibarıyla dünyadaki toplam hızlı tren ağının %60'ının Çin'de bulunması dikkat çekiyor. Önümüzdeki dönemde Çin'in hızlı tren teknolojisinde gerçekleşecek inovasyonlar açısından önemli bir oyuncu olması bekleniyor.

Çinli akıllı telefon üreticileri ülkede önemli paya sahip.

Çin'de akıllı telefon üreticileri yeni yatırımlar ve ürünlerle yurt içi ve uluslararası pazarda daha fazla yer kazanma çabalarını sürdürüyor. Xiaomi ve Huawei gibi önemli üreticilerin yeni cep telefonu modelleri piyasaya sunması ve farklı ürünlerin üretimini hayata geçirmeleri ile birlikte popüleriteleri ve satış rakamları da artıyor. Xiaomi Çin'de geçtiğimiz yıl %15,4'lük pazar payıyla 68 milyon adet akıllı telefon satışı yaparken, Huawei de %14,2'lik pazar payıyla 62 milyon adetlik satış rakamına ulaştı. Bu iki markanın sırasıyla dünya akıllı telefon satışlarındaki pazar payları ise son yıllarda %4-5 ile %5-7 arasında seyrediyor.

Çin'de Akıllı Telefon Pazarı (milyon adet)

DİĞER GÜNCEL GELİŞMELER

Tarımda modernizasyon çabaları...

Şubat ayında devlet destekli böcek ve tarım ilacı üreticisi ChemChina firmasının İsviçreli Syngenta'yı 43 milyar dolara satın alması, Çinli bir firmanın tarihteki en büyük yabancı alımı olarak kayıtlara geçti. 2016'nın sonuna kadar onay süreçlerinin tamamlanması planlanan yatırımla birlikte ülkede gerek gıda güvenliği gerekse tarım sektörünün modernizasyonunda önemli bir adım atılmış oldu. Tarım modernizasyonu 5 yıllık yeni kalkınma planı çerçevesinde de değerlendirilmeye alındı. Önümüzdeki dönemde teknolojik yeniliklerin desteklenmesinin yanı sıra daha büyük ve alanında özelleşmiş çiftlik kooperatiflerinin kurulması sağlanacak.

ABD eğlence endüstrisinde Çin'in ağırlığı artıyor.

Çin'in en zengin kişisi ve dünyanın en zengin 20 ismi içinde yer alan Wang Jianlin ABD eğlence endüstrisinde alım yapmaya devam ediyor. 2012 yılında AMC Entertainment Holding'in çoğunluk hissesini alan Wang Jianlin yönetimindeki Dalian Wanda Group Ocak 2016'da da Legendary Entertainment'ı satın aldı. Çinli bir şirketin sektörde bu kadar büyük bir paya sahip olması dikkat çekici bir gelişme olarak değerlendiriliyor.

Soğuk hava doğal gaz talebini artırdı.

Çin'de son 30 yılı aşkın sürenin en soğuk havası dolayısıyla doğal gaz sektörü 2016 yılına oldukça olumlu bir başlangıç yaptı. Doğalgaz talebi Aralık ayındaki %44'lük artışın ardından Ocak ayında da yıllık bazda %20'ye yakın artış kaydetti. İç talepteki artışın bu dönemde net enerji ihracatında gözlenen sert düşüşte de rol oynadığı düşünülüyor. Enerji ihracatındaki gerilemenin bir diğer nedeni olarak ise hükümetin yerel fiyatlar üzerindeki ihracatı teşvik edici düzenlemeleri kaldırması gösteriliyor. Hükümet daha önce üreticiyi uluslararası piyasalara yönlendirmek amacıyla yurt içi piyasada fiyat düşürüyordu.

İrtibat: Doruk Keser - Baş Temsilci

Türkiye İş Bankası A.Ş. Şangay/Çin Temsilcilik Ofisi

Tel: 0-0-86-21-504-708-82

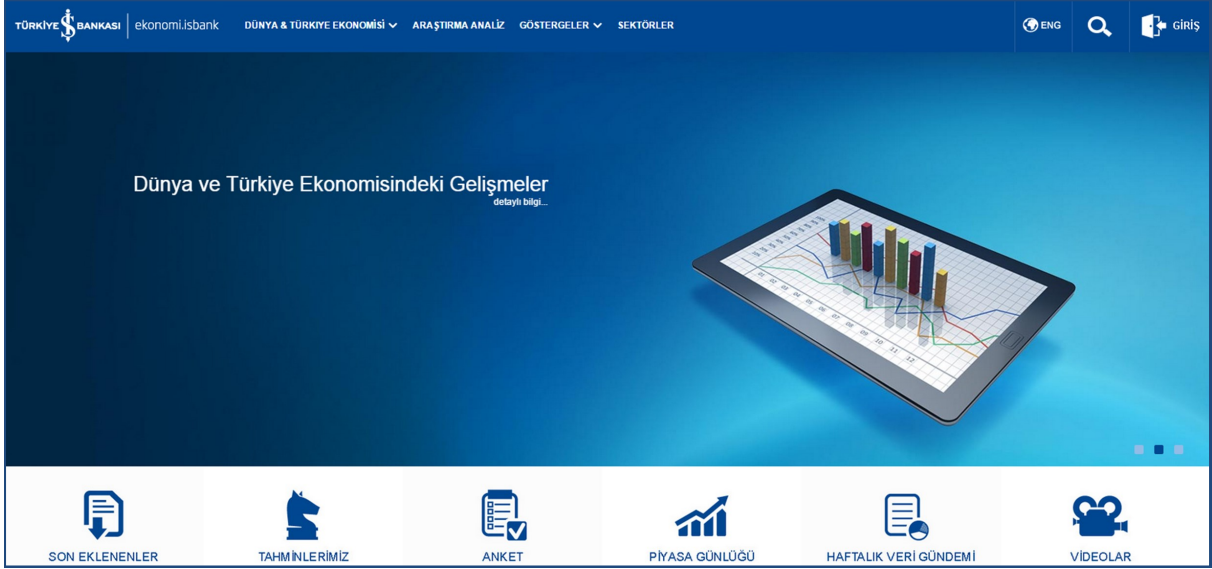
Fax: 0-0-86-21-504-708-85

doruk.keser@isbank.net.tr

shanghai.rep.office@isbank.net.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.